

Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austriackiego.

Część LXXXVIII.

wydana i rozesłana 11. Lipca 1850.

260.

Rozrządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 15. Czerwca 1850.

do panów namiestników w niższej Austrii, Austrii powyżej Ensu, Solnogradzie, Tyrolu, Styryi, Karyntyi, Krainie, na Pobrzeżu, w Morawii, Szląsku, Czechach, — do pana prezydyalnego rządcy krajowego w Dalmacyi, — pana szefa krajowego w Galicyi, — pana przełożonego c. k. gubernialnej komisji w Krakowie i do pana starosty na Bukowinie,

postanawiające, że uczniom niższego gimnazjum, chcącym być farmaceutami, nie może być udzielona dyspensa od uczenia się języka greckiego.

Stosownie do §. 10-go projektu, dotyczącego organizacyi gimnazyów, upoważniono władze szkolne krajowe (instrukcya dla szkolnej władzy krajowej §. 19), uczniów niższego gimnazjum, do wyższego gimnazjum nie przechodzących uwalniać dla trzeciej i czwartej klasy niższego gimnazjum, od uczenia się języka greckiego za osobnem ich upraszaniem, względem którego zgromadzenie nauczycieli, pod względem urzędzenia szkoły, swe zdanie dać winno. Jednakże przyszłym farmaceutom, chociaż tylko niższe ukończyć mają gimnazjum, takowej dyspensy z tego powodu udzielić nie można, ponieważ terminologia, której farmaceuta nabyć musi, mnóstwo słów greckich w sobie mieści, które tenże dokładnie wymawiać i rozumieć powinien.

Thun m. p.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

LXXXVIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 11. Juli 1850.

260.

**Erlass des Ministers des Cultus und Unterrichts vom
15. Juni 1850,**

an die Herren Statthalter von Niederösterreich, Oesterreich ob der Enns, Salzburg, Tirol, Steiermark, Kärnthen, Krain, Küstenland, Mähren, Schlesien, Böhmen, an den Herrn Landespräsidiumsverweser in Dalmatien, den Herrn Landes-Chef von Galizien, den Herrn Vorsteher der Gubernial-Commission in Krakau und den Herrn Kreishauptmann in der Bukowina,

wodurch bestimmt wird, dass solchen Schülern des Unter-Gymnasiums, welche Pharmaceuten werden wollen, die Dispens vom Erlernen des Griechischen nicht zugestanden werden könne.

In Gemässheit des §. 19 des Entwurfes betreffend die Organisation der Gymnasien, wurden die Landesschulbehörden (Instruction für die Landesschulbehörde §. 19) ermächtigt, solche Schüler des Unter-Gymnasiums, welche nicht in das Ober-Gymnasium übertreten, für die dritte und vierte Classe des Unter-Gymnasiums auf besonderes Ansuchen, über welches die Lehrerversammlung, mit Rücksicht auf die Disciplin der Schule sich auszusprechen hat, vom Erlernen des Griechischen zu entheben.

Eine solche Dispens kann jedoch künftigen Pharmaceuten, obgleich sie nur das Unter-Gymnasium zu absolviren haben, aus dem Grunde nicht zugestanden werden, weil die Terminologie, die sich der Pharmaceut aneignen muss, eine Menge von griechischen Wörtern enthält, welche er richtig aussprechen und verstehen soll.

Thun m. p.

Rozrządzenie ministra wyznani i oświecenia z dnia 29. Czerwca 1850,

do panów namiestników w niższej Austrii, Austrii powyżej Ensu, Solnogradzie, Tyrolu, Czechach, Morawii, Szląsku, Styryi, Karyntyi, Krainie, na Pobrzeżu, i do pana rządy prezydum krajowego w Dalmacyi, zmieniające §. 404. politycznego urzędzenia w ten sposób, iż do rocznych szkół wizytacyi przez miejscowych dusz starowników, także i członkowie wydziałowi i przełożeni politycznych gmin miejscowych, tudzież patronowie szkół lub ich zastępcy zapraszani, o przedsięwzięciu tych wizytacyi, zaś także i starostwa powiatowe przez szkolnych dystryktualnych dozorców zawiadomione być powinny, gdyż nader pożądanem oświadcza się, ażeby starostowie albo sami, albo przez zastępców przy takowych znajdowali się.

Chcąc szkołom zapewnić przynależące im uwzględnienie i udział, a oraz żywy utrzymać interes w postępującem wykształceniu młodzieży, widzę się spowodowanym, gdy §. 404 politycznego szkół urzędzenia, przez zaszcze w zawodzie politycznej administracyi zmiany, swe zastosowanie w pojedynczych stosunkach utracił, — wydać to prowizoryczne postanowienie, ażeby wydziały i przełożeni politycznych gmin miejscowych, przez miejscowych dusz starowników piśmiennie do rocznych szkół wizytacyi zapraszani byli, którzyby się wraz z miejscowym dusz starownikiem i miejscowym szkół dozorcą, przez właśnie ku temu delegowanych członków, przy wizytacyach znajdowali, aby przez wspólne działanie, wszystko, coby dla dobra szkół i dla podniesienia nauki potrzebnem było, spostrzeżonem, roztrząsanem i zaprowadzonem być mogło.

Starostowie powiatowi swą urzędową instrukcją nie są wprawdzie zobowiązani przy wizytacyach szkół ludowych znajdować się, atoliż, ponieważ ich zakres działania rozciąga się na wszystkie zewnętrzne sprawy szkół ludowych, w obrębie ich powiatu leżących, przeto tylko za nader pożądanem uważanem być może, ażeby i oni albo osobiście przy wizytacyach znajdowali się, albo też przez którego z urzędników starostwa powiatowego zastępywać się kazali. Z tejtó przyczyny także i starostwa powiatowe, przez szkolnych dozorców dystryktualnych o przedsięwzięciu rocznych szkół wizytacyi zawiadomione być mają.

Gdzie jeszcze szkolni patronowie, połączone z szkolnym patronatem obowiązki wypełniają, tam także i ci, albo ich zastępcy, do wizytacyi szkół zaproszeni być mają.

261.

**Erlass des Ministers des Cultus und Unterrichts vom
29. Juni 1850,**

an die Herren Statthalter von Niederösterreich, Oesterreich ob der Enns, Salzburg, Tirol, Böhmen, Mähren, Schlesien, Steiermark, Kärnten, Krain, Küstenland und den Landespräsidentenverweser von Dalmatien,

wodurch der §. 40¹ der politischen Schulverfassung dahin abgeändert wird, dass zu den jährlichen Schulvisitationen durch die Ortsseelsorger auch die Ausschüsse und Vorstände der politischen Ortsgemeinden und die Schulpatrone oder ihre Vertreter geladen, von deren Vornahme aber auch die Bezirkshauptmannschaften durch die Schuldistrictsaufscher in Kenntniss gesetzt werden sollen, indem es als sehr wünschenswerth erklärt wird, dass die Bezirkshauptleute selbst oder durch Vertreter dabei erscheinen.

Um den Volksschulen die ihnen gebührende Aufmerksamkeit und Theilnahme zu sichern, und ein lebendiges Interesse an der fortschreitenden Bildung der Jugend zu erhalten, finde ich, nachdem der §. 40¹ der politischen Schulverfassung durch die im Gebiete der politischen Verwaltung eingetragenen Veränderungen in einzelnen Beziehungen seine Anwendung verloren hat, die provisorische Bestimmung zu treffen, dass die Ausschüsse und Vorstände der politischen Ortsgemeinden durch die Ortsseelsorger zu den jährlichen Schulvisitationen schriftlich eingeladen werden, damit sie nebst dem Ortsseelsorger und Ortsschuldistrictsaufscher durch eignen dazu abgeordnete Mitglieder bei den Visitationen erscheinen, und durch gemeinschaftliches Zusammenwirken Alles, was für das Beste der Schulen und für das Gedeihen des Unterrichtes erforderlich ist, wahrgenommen, besprochen und eingeleitet werden könne.

Die Bezirkshauptmänner sind zwar durch ihre Amtsinstruction nicht gehalten, bei den Visitationen der Volksschulen zu erscheinen, da jedoch sich ihr Wirkungskreis auf alle äusseren Angelegenheiten der innerhalb ihres Bezirkes gelegenen Volksschulen erstreckt, so kann es nur als sehr erwünscht angesehen werden, wenn sie entweder in eigener Person dabei erscheinen, oder sich durch einen Beamten der Bezirkshauptmannschaft vertreten lassen. Aus dieser Ursache sind auch die Bezirkshauptmannschaften durch die Schuldistrictsaufscher von der Vornahme der jährlichen Schulvisitation in Kenntniss zu setzen.

Wo Schulpatrone noch die mit dem Schulpatronate verbundenen Pflichten erfüllen, da sind auch sie, oder ihre Vertreter zu den Schulvisitationen einzuladen.

Thun m. p.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem sprawiedliwości, z dnia 5. Lipca,

moc mające dla krajów koronnych: Austrii poniżej Ensu, Austrii powyżej Ensu, Solnogradu, Tyrolu, Styrii, Krainy, Karyntyi, Tryestu i Pobrzeża, Czech, Morawii i Szląska,

postanawiające, iż od czasu wprowadzenia w czynność nowych władz sądowych w miarę organizacyi sądownictwa z dnia 14. Czerwca 1849., wszelkie skargi o wyaagrodzenie szkód z powodu polowania lub od dzikiego zwierza wyrządzonych, w pierwszej instancyi do sądów powiatowych podawane być mają.

W celu usunięcia zaszłych wątpliwości, postanowiło ministeryum spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem sprawiedliwości, oświadczyć, iż wedle §. 9. N. 1. lit. ε. zarysów nowego sądów urzędzenia, od czasu wprowadzenia w czynność nowych władz sądowych, wszystkie skargi o wynagrodzenie szkód z powodu polowania, lub od dzikiego zwierza wyrządzonych, w pierwszej instancyi do sądów powiatowych podawane być mają, i że politycznym władzom dochodzenie i rozstrzygnięcie we wszelkich rozprawach względem szkód z powodu polowania i od dzikiego zwierza wyrządzonych, w tych tylko przypadkach pozostaje, względem których skargę, lub doniesienie przed dniem prawnie rozpoczętej działalności sądów powiatowych podano.

Bach m. p.

**Verordnung des Ministeriums des Innern im Einvernehmen des
Justizministeriums vom 5. Juli 1850,**

wirksam für die Kronländer Oesterreich unter der Enns, Oesterreich ob der Enns, Salzburg, Tirol, Steiermark,
Krain, Kärnthen, Triest und Küstenland, Böhmen, Mähren und Schlesien,

wodurch bestimmt wird, dass von dem Zeitpuncte der Activirung der neuen Gerichts-
behörden, nach Massgabe der Justizorganisation vom 14. Juni 1849, alle Klagen auf
Ersatz der Jagd- und Wildschäden in erster Instanz bei den Bezirksgerichten anzu-
bringen sind.

Das Ministerium des Innern hat im Einverständnisse mit dem Ministerium der Justiz
zur Behebung vorgekommener Zweifel zu erklären befunden, dass im Bestande des §. 9,
Nr. 1, lit. ε, der Grundzüge der neuen Gerichtsverfassung, von dem Zeitpuncte der Acti-
virung der neuen Gerichtsbehörde alle Klagen auf Ersatz der Jagd- und Wildschäden in erster
Instanz bei den Bezirksgerichten anzubringen seien, und den politischen Behörden die Erhe-
bung und Entscheidung in allen Jagd- und Wildschaden-Verhandlungen nur in jenen Fällen
vorbehalten bleibe, rücksichtlich deren die Klage oder Anzeige vor dem Tage der gesetzlich
beginnenden Wirksamkeit der Bezirksgerichte angebracht wurde.

Bach m. p.

